

СИЛАБУС

навчальної дисципліни:

ДИПЛОМАТІЯ ТА МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

Назва дисципліни "Дипломатія та міжнародні відносини"

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: дисципліна загальноуніверситетського вибору

Спеціальність: дисципліна загальноуніверситетського вибору

Освітньо-професійна програма: дисципліна загальноуніверситетського вибору

Семестр:

Обсяг навчальної дисципліни: 3 кредитів ЄКТС, 90 годин, 14 годин лекцій, 28 годин практичних занять, 48 години становить самостійна робота

Форма контролю: іспит

Назва кафедри: кафедра міжнародних економічних відносин та маркетингу

Мова викладання: українська, англійська

Керівник курсу Старший викладач кафедри міжнародних економічних відносин та маркетингу Федів Ростислав Дмитрович

Викладач

Контактна інформація FedivRD@lnau.edu.ua, fediv.rostyslav@ukr.net

Опис дисципліни

Анотація дисципліни: “Дипломатія та міжнародні відносини” є **вибірковою** дисципліною та складовою навчального плану, яка сприяє підготовці фахівців першого (бакалаврського) рівня освіти. Студенти отримують знання про: роль та значення дипломатії у міжнародних відносинах, особливості її виникнення та розвитку, основи теоретичних концепцій тлумачення міжнародних відносин та геополітики, історичні етапи розвитку міжнародних систем, функціонування системи міжнародної безпеки та виклики її існуванню на сучасному етапі, роль переговорного процесу та роботи державних органів зовнішніх зносин у дипломатії, специфічні аспекти дипломатичного протоколу, місця дипломатичних імунітетів та привілеїв і правового забезпечення міжнародних відносин.

Пререквізити: історія України, правознавство, філософія.

Формат проведення дисципліни: очна серія лекцій і практичних занять.

Студенти мають змогу отримувати індивідуальні консультації. Навчальний курс включає самостійну роботу студентів, виконання науково-дослідних завдань та комплексних індивідуальних завдань. Під час сесії формат очний.

Структура навчальної дисципліни

№ тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
	Рік підготовки 1 Семестр 1						Рік підготовки __ Семестр __					
Тема 1. Поняття дипломатії та її місце у системі міжнародних відносин	7	1	2	-	-	4	-	-	-	-	-	
Тема 2. Сучасні тенденції та особливості міжнародних відносин у світі	9	1	3	-	-	5	-	-	-	-	-	
Тема 3. Учасники міжнародних відносин	7	1	3	-	-	3	-	-	-	-	-	
Тема 4. Державні органи зовнішніх зносин. Організація їх роботи.	7	1	2			4						
Тема 5. Особливості дипломатичного протоколу. Дипломатичні привілеї та імунітети.	8	2	2			4						
Тема 6. Особливості історичного розвитку міжнародних відносин та їхніх систем	7	1	2	-	-	4	-	-	-	-	-	
Тема 7. Традиції, парадигми та системи у теорії міжнародних відносин	8	1	2	-	-	5	-	-	-	-	-	
Тема 8. Значення та місце геополітики у концепціях розвитку міжнародних відносин. Міжнародна безпека.	9	2	3	-	-	4	-	-	-	-	-	

Тема 9. Структурні особливості міжнародних відносин	7	1	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 10. Правове регулювання міжнародних відносин	6	1	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Тема 11. Дипломатичні переговори та міжнародні конференції: форми реалізації та техніки ведення.	8	1	3	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 12. Дипломатія та міжнародні організації як засіб регулювання міжнародних відносин	7	1	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Разом за семестр	90	14	28	-	-	48	-	-	-	-	-	-
<i>Залік</i>												
Індивідуальні завдання												
Усього годин	90	14	28	-	-	48	-	-	-	-	-	-

Теми винесені на самостійне вивчення

№ з/п	Назва теми
1	Вплив глобальних викликів на розвиток людства
2	Особливості розвитку нетрадиційних концепцій пояснення міжнародних відносин
3	Історичні етапи та передумови формування сучасної системи міжнародних відносин
4	Роль географічних та демографічних факторів у набутті та втраті країнами впливу у міжнародних відносинах
5	Вплив релігійних чинників та формування особливих відносин між країнами та групами країн у світі
6	Міжнародні урядові та неурядові організації у змінах наповнення суверенітету держави на сучасному історичному етапі
7	Економічна диференціація, співпраця та конкуренція між державами «Глобального півдня» та «Глобальної півночі»
8	Найбільш та найтриваліші за масштабами та історією міжнародні глобальні, регіональні та локальні конфлікти. Причини виникнення – шляхи вирішення.
9	Політика провідних держав світу в контексті географічних умов та рівнів їхнього економічного розвитку
10	Проблеми зіткнення та діалогу культур і цивілізацій у сучасному світі
11	Ідеї неореалізму та неолібералізму у сучасному теоретичному дискурсі міжнародних відносин

12	Критичні та феміністські теорії та місце постмодерністських концепцій у сучасних міжнародних відносинах
----	---

Компетентності, яких набуває студент при вивченні дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми

Загальні компетентності (ЗК)
ЗК01.Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
ЗК03.Здатність навчатися та бути сучасно навченим
ЗК08.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
ЗК12.Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

Методи викладання, контролю та шкала оцінювання студентів

Методи викладання: дисципліна передбачає навчання через: проблемні лекції, лекції-бесіди, лекції-візуалізації, семінар-диспут, семінар з використанням евристичної бесіди, розв'язання практичних завдань

Усне опитування (фронтальне, індивідуальне, детальний аналіз відповідей студентів).

Письмова аудиторна та позааудиторна перевірка – розв'язування задач і прикладів, підготовка рефератів, презентацій, контрольні роботи (з конкретних питань тощо) або тести, аналітичні доповіді.

Практична перевірка – аналіз виконаних практичних робіт, рішення професійних завдань з об'єктивної оцінки торгового та платіжного балансу держави.

Види контролю: поточний контроль, проміжна та семестрова атестація(екзамен).

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу викладачів, які забезпечують курс, за
--	--

	наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових контрольних робіт та екзаменів заборонені. Користування мобільними пристроями допускається лише з дозволу викладача під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально в дистанційному режимі (у онлайн формі за погодженням із деканом факультету і лектором курсу).

Методичне забезпечення

Підручники і навчальні посібники:

1. Мальський М. З., Мацяк М. М. Теорія міжнародних відносин: Підручник. — 3-тє вид., перероб. і доп. — К.: Знання, 2007. — 461 с.
2. Міжнародні системи і глобальний розвиток : підручник / Кер. авт. колективу О.А. Коппель; за ред. Л.В. Губерського, В.А. Манжолі. – К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2008. – 606 с.
3. Загальна Теорія політики. Навч. посіб. / Ярош Б.О., Ярош О.Б. РВВ «Вежа»: Луцьк 2005. – 240 с

інструктивно-методичні матеріали до семінарських, практичних і лабораторних занять; індивідуальні навчально-дослідні завдання; контрольні роботи; текстові та електронні варіанти тестів для поточного і підсумкового контролю.

10. Рекомендована література

Базова

1. Географія: світи, регіони, концепти / Г. Блій, П. Муллер, О. Шаблій. – К. : Либідь, 2004. – 740 с.
2. Гуменюк Б.І. Основи дипломатичної та консульської служби: Навч. посібник. Київ: Либідь, 1998. 248 с.
3. Гуменюк Б.І., Щерба О.В. Сучасна дипломатична служба: Навчальний посібник. Київ: Либідь, 2001. 255 с.
4. Данильченко, І. Консульська служба: теорія та практика. Київ: Видавничий дім "Либідь". 2015. 396 с.
5. Костомаров, Є. Дипломатичний протокол: теорія та практика. Київ: Видавничий дім "Ін Юре". 2017. 368 с.

6. Країни світу : енциклопедичний довідник / І. І. Дахно, С. М. Тимофієв. – К.: МАПА, 2005 – 608 с.
7. Країнознавство – Київ: Знання, 2008. – 292 с. – (2-ге видання)
8. Країнознавство. Довідник / Я. Б. Турчин, Л. О. Дорош, О. Н. Горбач. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. – 296 с.
9. Країнознавство: Теорія та Практика / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк, Ю. С. Занько, Н. М. Ганич. – Київ: Центр учбової літератури, 2012. – 528 с.
10. Максимов, А. Дипломатія: міжнародні відносини у теорії та практиці. Київ: Юрінком Інтер. 2016. 416 с.
11. Сардачук П.Д., Кулик О.П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи: Навч. посібник. Київ: Україна, 2001. 176 с.
12. Федоренко, О. Дипломатія та міжнародні відносини. Київ: Видавничий дім "Право". 2010. 344 с.
13. Чекаленко Л.Д. Дипломатія. Україна в системі міжнародних відносин. Словник-довідник: Навч. Посіб. Київ: МАУП, 2007. 176 с.
14. Шайда О.Є. Дипломатичний протокол та етикет: Навчально-методичний посібник. Львів: видавництво Львівської комерційної академії, 2005. 128 с.

Допоміжна

1. Велика шахівниця. Американська першість та її стратегічні імперативи /Пер. з англ. О.Фешовець. – Львів–Ів.-Франківськ: Лілея-НВ, 2000. – 236 с.
2. Волес В., Волес Г. Творення політики в Європейському Союзі. К., 2004. – 321 с.
3. Гальчинський А.С. Україна на перехресті геополітичних інтересів. – К. 2002. – 298 с.
4. Голуб Н.В., Клімкін П.А. Україна та міжнародні організації. – К., 2003. – 315 с.
5. Державний лад країн світу: Довідник. – К.: Укр. Центр Правничих Студій, 1999. – 320 с.
6. Камінський А. Вступ до міжнародних відносин. – Львів, 1995. – 258 с.
7. Лебедева М. М. Мирова політика: Учебник для ВУЗов. – М., 2004. – 398 с.
8. Маддісон В. В., Шахов В.А. Політологія міжнародних відносин. – К., 1997. – 412 с.
9. Мадіссон В.В., Шахов В.А. Сучасна українська геополітика. – К., 2003. – 365 с.
10. Михальченко М. Україна як нова історична реальність: запасний гравець Європи. – Дрогобич- Київ, 2004. – 232 с.
11. Міжнародні відносини і євроатлантична інтеграція України / Під. Ред. Л.С. Голопатюка. – К., 2005. – 354 с.
12. Міжнародні інтеграційні процеси сучасності / А.С. Філіпченко, В.С. Будкін, М. А. Дудченко. – К., 2004. – 320 с.
13. Міжнародні організації: Навч. посібник / За ред Ю.Г. Козака, В.В. Ковалевського. – К., 2003. – 361 с.
14. Ніколас Мусис Усе про спільні політики Європейського Союзу. – К., 2005. – 308 с.
15. Світова та європейська інтеграція: організаційні засади / За ред. Я.Й.

- Малика, М.З. Мальського. – Львів, 2002. – 401 с.
16. Україна у геостратегічному контексті: Пер. з англ. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. – 102 с.
  17. Хахлюк А. Міжнародне співробітництво // Політична думка. – 2002. - № 2.
  18. Циганкова Т.М., Гордеєва Т.Ф. Міжнародні організації: Навчальний посібник. – К, 2001. – 403 с.
  19. Шепелєв М.А. Теорія міжнародних відносин. – К., 2004. – 380 с.

Інформаційні ресурси

1. Politics and international relations: Citing references [Electronic resource]. – Mode of access: <https://libguides.reading.ac.uk/c.php?g=470809&p=3219689>
2. My “top ten” books every student of International Relations should read [Electronic resource]. – Mode of access: <http://foreignpolicy.com/2009/04/09/my-top-ten-books-every-student-of-international-relations-should-read/>
3. International Relations - Research Guidehttps [Electronic resource]. – Mode of access: <https://researchguides.library.syr.edu/ir/irrefbooks>
4. Politics and International Relations: Organising references [Electronic resource]. – Mode of access: <http://guides.lib.monash.edu/c.php?g=219665&p=1452283>
5. International Relations [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.oxfordreference.com/view/10.1093/oi/authority.20110803100007834>
6. Comparative Government, International Relations, and Political Theory: General Reference Sources for International Relations [Electronic resource]. – Mode of access: <http://guides.library.cornell.edu/c.php?g=31749&p=428356>
7. International Year Book and Statesmen's Who's Who [Electronic resource]. – Mode of access: <http://referenceworks.brillonline.com/browse/international-year-book-and-statesmens-who-s-who>
8. International Relations: Theories of IR, A-F [Electronic resource]. – Mode of access: <http://libguides.usc.edu/c.php?g=234935&p=1559228>
9. Political Science & International Relations [Electronic resource]. – Mode of access: <https://us.sagepub.com/en-us/nam/political-science-international-relations>
10. Politics and international studies [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.bristol.ac.uk/library/subject-support/politics/>
11. International Relations: Journals and Research Institutes [Electronic resource]. – Mode of access: <https://www.loc.gov/rr/main/alcove9/internat/journals.html>
12. Religion in International Relations [Electronic resource]. – Mode of access: <http://politics.oxfordre.com/view/10.1093/acrefore/9780190228637.001.0001/acrefore-9780190228637-e-122>
13. Ethnicity in International Relations [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.oxfordbibliographies.com/view/document/obo-9780199743292/obo-9780199743292-0136.xml>
14. DPhil in International Relations [Electronic resource]. – Mode of access: <https://www.ox.ac.uk/admissions/graduate/courses/dphil-international-relations?wssl=1>
15. Realism and International Relations [Electronic resource]. – Mode of access: <https://www.cambridge.org/core/books/realism-and-international-relations/references/090BFEB868B1CD3C759641085AC7BCF1>

16.A-Z Resources: International relations [Electronic resource]. – Mode of access:
<http://research.un.org/az.php?s=23203>